

STOP PESTICIDE

VectorStock

RESORT ZLATÉ PIESKY A MOKRÁŇ ZÁHON .

Vážení osadníci , záhradkári a priatelia nášho rezortu .

Na základe viacerých medializovaných správ o možnej kontaminácií spodných vôd z nebezpečných skládok v okolí Bratislavy , ako aj medializovanej správe o prítomnosti pesticídov v prírodnom kúpalisku Zlaté piesky sme sa rozhodli vykonať kontrolu závlahovej vody našej záhradkárskej osady .V spolupráci s Úradom verejného zdravotníctva sme opakovane analyzovali našu závlahovú vodu a porovnávali ju s ďalšími vŕtanými studňami v rôznych častiach areálu nášho rezortu . Z doterajších meraní pesticídov a ich metabolitov , ktoré v súčasnosti pracoviisko vie analyzovať máme pre Vás pozitívnu informáciu , že naša oblasť nie je kontaminovaná a závlahová voda spĺňa požiadavky kvality , ktoré sú požadované v súčasne sledovaných ukazovateľoch pesticídov a ich metabolitov normu na pitnú vodu .

Popis analýzy :

V našej závlahovej vode boli pozitívne analyzované nerelevantné pesticídy + herbicíd chlórpropham , ktorý sa používa hlavne pri pestovaní zemiakov . V prípade ostatných metabolitov pesticídov sa jedná o nerelevantné pesticídy (vid' Tabuľku s popisom) , ktoré majú vzhľadom na svoju slabšiu toxicitu (nepredstavujú významné zdravotné riziko) vyššie limity .

Záver : Nakoľko otázka prítomnosti pesticídov v podzemných vodách v našej lokalite je stredobodom pozornosti nás , ale i verejnosti s ohľadom na prítomnosť letného prírodného kúpaliska Zlaté piesky , plôch v okolí letiska , prípadne ovocných sádov smerom na Ivanka pri Dunaji , budeme aj mi naďalej priebežne sledovať ich kvalitu aj vzhľadom na ročné obdobia (dážď , suchšie mesiace , ako aj obdobie výsadby plodín a postrekov , ktoré sa v čase vegetácie používajú vo väčšej miere) .

Výbor

PESTICÍDY V PITNÝCH VODÁCH - LEGISLATÍVA A ANALÝZY SLOVENSKO

18.7.2019

Pesticídne látky sú jedným z významných polutantov pitných vôd s možným nežiaducim účinkom na zdravie. Pesticídy tvoria veľký súbor prevažne chemických látok využívaných na ochranu rastlín a na iné vymedzené použitia.

Správanie pesticídov po aplikácii do životného prostredia a možný výskyt rezíduí pesticídov v podzemných a povrchových vodách závisí od fyzikálno-chemických vlastností účinných látok ako aj samotných prípravkov, spôsobu použitia (aplikačná dávka, doba aplikácie) a od agroklimatických podmienok.

Metabolity pesticídov vznikajú degradáciou/rozkladom pôvodných účinných látok (tzv. materských pesticídov) alebo ich reakciou s inými látkami.

Metabolity pesticídov sa s ohľadom na svoje vlastnosti rozdeľujú na **relevantné** (predstavujú porovnateľné alebo vyššie riziko ako materský pesticíd) a

nerelevantné (nepredstavujú významné riziko), pričom ich relevantnosť sa posudzuje už pri schvaľovaní účinnej látky.

[Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z.](#), ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 247/2017 Z. z.“). Vyhláška č. 247/2017 Z. z. ustanovuje na kontrolu kvality pitnej vody v prílohách č. 1 a č. 2 ukazovatele kvality pitnej vody, ich limity a rozsah a početnosť analýz pre minimálnu a úplnú analýzu. V zmysle uvedených príloh sa v rámci úplnej analýzy kvality pitnej vody vyšetrujú ukazovatele: [pesticídy a pesticídy spolu](#).

Limitné hodnoty majú charakter najvyššej medznej hodnoty, ktorej prekročenie vylučuje použitie vody na pitné účely. Za pesticídy sa pokladajú organické insekticídy, herbicídy, fungicídy, nematocídy, akaricídy, algicídy, rodenticídy, slimicídy, príbuzné produkty (napríklad regulátory rastu) a ich relevantné metabolity. Zisťujú a hodnotia pesticídy, ktorých prítomnosť v pitnej vode možno predpokladať.

Vyhláška č. 247/2017 Z. z. nestanovuje kritéria na relevantnosť metabolitov pesticídov a neurčuje limity pre nerelevantné metabolity pesticídov. Požiadavky [vyhlášky č. 247/2017 Z. z.](#) sú v súlade s platnou európskou Smernicou Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, ktorá uvedenú problematiku rovnako podrobnejšie neupravuje.

Úrad verejného zdravotníctva SR určil limity pre vybrané [nerelevantné metabolity pesticídov](#) v pitnej vode v súvislosti so zistením prítomnosti niektorých nerelevantných metabolitov pesticídov v pitnej vode a v jej podzemných a povrchových zdrojoch na Slovensku. ÚVZ SR zohľadnil *Odporúčania pre hodnotenie relevantnosti metabolitov látok regulovaných smernicou 941/414/EHS v podzemnej vode (Guidance document on the assessment of the relevance of metabolites in groundwater of substances regulated under Council directive 91/414/EEC)* vydané Európskou komisiou v roku 2003, ktoré pri posudzovaní pesticídnych látok v pitnej vode využívajú všetky európske štáty. Relevantnosť metabolitov pesticídov a limitné hodnoty pre vybrané nerelevantné metabolity pesticídov ustanovil ÚVZ SR na základe záverov z hodnotenia účinných látok, vykonaných Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (EFSA), Odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) pre pitnú vodu z roku 2011 a na základe hodnôt, ktoré pre nerelevantné metabolity ustanovili a zverejnili odborné európske inštitúcie (Ministerstvo zdravotníctva Českej republiky; Nemecká agentúra pre životné prostredie; Ministerstvo poľnohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a vodného hospodárstva Rakúskej republiky).

Zoznam pesticídnych látok pre monitorovanie pitnej vody a jej zdrojov . Obsahuje súpis významných a doplnkových účinných látok a ich relevantných a nerelevantných metabolitov, pre pitné vody využívajúce zdroje podzemných vôd a pre pitné vody zo zdrojov povrchových vôd. Zoznam je platný od 1.2.2019.

Rozsah pesticídov pre pitne a povrchové vody: atrazín, atrazín-2 hydroxy, atrazín-desetyl, atrazín-desizopropyl, atrazín-desetyl desizopropyl, terbutylazín, terbutylazín-desetyl, terbutylazín-hydroxy, terbutylazín-desetyl-2-hydroxy, simazín, simazín-2-hydroxy, metamitrón, metribuzín, metribuzín-desamino diketo, terbutrín, prometrín, propazín, acetochlór, acetochlór ESA, acetochlór OA, alachlór, alachlór ESA, alachlór OA, dimetachlór, dimetachlór OA, dimetachlór ESA, metazachlór, metazachlór ESA, metazachlór OA, metolachlór, metolachlór ESA, metolachlór OA, diflufenikan, flufenacet, flufenacet OA, flufenacet ESA, dimeténamid, dimeténamid ESA, dimeténamid OA, pethoxamid, pethoxamid ESA, prochloraz, chlórrotolurón, chlórrotolurón-desmetyl, izoproturón, izoproturón-desmetyl , chlórsulfurón, nikosulfurón, HMUD (Nikosulfurón), ASDM (Nikosulfurón), UCSN (Nikosulfurón), AUSN (Nikosulfurón), linurón, tiofanát-metyl, chloridazón, chloridazón-desfenyl , chloridazón-metyl, aminopyralid, azoxystrobín, azoxystrobín, bentazón, bentazón metyl, 2-amino-N-(izopropyl) benzamid, clopyralid, dikamba, etofumasát , fluxypyr, lenacil, mezotrión, pendimetalín, quinmerac, karbendazím , desmedifam, fenmedifam, 2,4-D, 2,4-DP (izoméry), MCPA, MCPB, MCPP (izoméry), chlórpyrifos, cyprokonazol, epoxikonazol, propikonazol, protiokonazol, tebukonazol, 1,2,4-Triazol, dikvát, chlórmekvát, glyfosát a AMPA.

Pri hodnotení pesticídov a ich **relevantných metabolitov** sa uplatňujú limitné hodnoty podľa vyhlášky č. 247/2017 Z.z. Pre každý jednotlivý pesticíd alebo relevantný metabolit platí limitná hodnota 0,1 µg/l (výnimkou sú výnimkou aldrínu, heptachlóru a heptachlóreoxidu, pre ktoré platí limit 0,03 µg/l). Pre sumu pesticídov a relevantných metabolitov platí limitná hodnota 0,5 µg/l.

Pri hodnotení **nerelevantných metabolitov** pesticídov sa uplatňujú odporúčania Európskej komisie pre hodnotenie relevantnosti metabolitov látok regulovaných podľa smernice Rady 91/414/EHS z roku 2003 a požiadavky na zdravotnú bezpečnosť pitnej vody podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:

- koncentrácia nerelevantných metabolitov pesticídov do 0,75 µg/l sa považuje za nevýznamnú (v pitnej vode za prípustnú),
- pri koncentrácii nerelevantných metabolitov pesticídov nad 0,75 µg/l sa pre každú látku uplatňujú individuálne limitné hodnoty,
- pre 9 nerelevantných metabolitov sú stanovené limitné hodnoty, limitné hodnoty nerelevantných metabolitov budú mať charakter medzných hodnôt a budú uplatňované jednotne pre celú Slovenskú republiku